

Vojenskovědecká konference k 25. výročí založení Varšavské smlouvy

Ve dnech 20.—23. května 1980 konala se v Moskvě za řízení štábu Spojených ozbrojených sil vojenskovědecká konference armád států — účastníků Varšavské smlouvy k 25. výročí založení Varšavské smlouvy.

Vojenskovědecké konference se zúčastnila i delegace ČSLA, kterou vedl 1. zástupce ministra národní obrany ČSSR generálplukovník ing. Karel Rusov. Přednesl na ní referát, ze kterého vyjímáme tyto hlavní myšlenky:

„Velikost osobností Vladimíra Iljiče Lenina a jeho učení mají inspirující vliv na mnohamilionové masy pracujících na celém světě. Projevují se v každodenním životě a činnosti našich bratrských marxisticko-leninských stran. Otázky tvůrčího využívání teorie marxismu-leninismu a dalšího posílení marxisticko-leninské ideologie byly dány na konci března tohoto roku na pořad 15. zasedání ÚV KSČ, věnovanému dalšímu zvyšování úrovně a účinnosti politickovýchovné a ideologické práce naší strany.

V referátě na tomto zasedání bylo zdůrazněno, že „bez hlubokého objasnění jednoty národních a internacionálních zájmů, povinností, které plníme jako pevná součást socialistického společenství, nemohli by lidé pochopit politiku naší strany a plně ji podporovat.“

Základem plnění tohoto úkolu je znalost Leninových prací, zvláště jeho vojenskoteoretického odkazu. Umožňuje nám analyzovat nejdůležitější procesy soudobé epochy a umožňuje správně se orientovat v podstatě soudobého vojenství a úkolů při obraně socialistické vlasti. Lenin vždy zkoumal politické, ekonomické a vojenské úkoly proletariátu a jeho revoluční strany v nerozlučné jednotě.

Z leninské teorie socialistické revoluce zákonitě vyplývá, že v průběhu určitého historického období budou existovat dva systémy — socialismus a kapitalismus. „To může mít za následek,“ psal Lenin, „nejen třenice, ale i přímé snahy buržoazie jiných států zničit vítězný proletariát socialistického státu.“

Bez ohledu na to, že mladá sovětská vláda již druhý den po vítězství Velké říjnové revoluce vydala Dekret o míru, ve kterém se obracela ke všem válčícím státům a jejich vládám s návrhem uzavřít všeobecný, spravedlivý a demokratický mír, otázky ozbrojené obrany vymožeností revoluce nenechávala bez povšimnutí. Současně s bojem za mírové soužití států s různým společenským zřízením a za mír na celém světě, Lenin vyžadoval, aby komunisté se vši odpovědností přistupovali k otázkám zajištění bezpečnosti sovětského státu. „Buďte na stráži, braňte jako oko v hlavě obranyschopnost našeho státu a naši Rudé armády,“ vyzýval sovětské pracující. Naléhavost těchto leninských slov je vysoce aktuální i dnes.

Na základě hluboké analýzy tendencí a zákonitostí společenského rozvoje, agresivní podstaty imperialismu jako mezinárodní síly, zvláštností a perspektiv proletářské revoluce, Lenin vyvodil závěr o nutnosti těsného politického, ekonomického a vojenského sepětí národů, které vystoupily na cestu výstavby socialismu. V průběhu boje s Denikinem řekl: „My bojovníci proti imperialismu, kteří stojíme proti obrovské frontě imperialistických velmocí, tvoříme svazek, který vyžaduje těsné vojenské semknutí, a každý pokus narušit toto semknutí považujeme za naprosto nepřijatelný, za zradu na zájmech boje proti mezinárodnímu imperialismu.“

Myšlenka internacionální obrany vymožeností Velké říjnové revoluce v prvních letech existence prvního socialistického státu našla širokou podporu pracujících celého světa. Do řad mladé Rudé armády, která vznikala v boji s vnitřní a zahraniční kontrarevolucí, vstupovali představitelé různých národů. V řadách Rudé armády bojovalo celkem asi 250 tisíc internacionálů.

Československá lidová armáda je hrdá na to, že bok po boku s rudoarmejci v té době bojovalo více než deset tisíc Čechů a Slováků.

Léta socialistické výstavby v Sovětském svazu po porážce intervence a kontrarevoluce jsou přesvědčivým důkazem toho, že první socialistický stát na světě byl důsledným bojovníkem proti vzniku válek. Na půdě Společnosti národů i mimo ní Sovětský svaz přednesl celou řadu konkrétních návrhů, které mohly ubránit mír před ohromným strádáním a ztrátami. V dubnu roku 1938 po anexi Rakouska Německem, sovětská vláda vyzvala všechny státy, aby přijaly účinná kolektivní opatření ke zkrocení fašistické agrese. „Zítřka již může být pozdě, dnes však je ještě čas, jestliže všechny státy, zejména velmoci, zaujmou k problémům kolektivní ochrany míru pevné jednoznačné stanovisko“ — pravilo se v tomto prohlášení.

Rovněž lid Československa navždy uchová ve své paměti ty doby, kdy Československu neustále hrozilo nebezpečí ze strany hitlerovského Německa. Jediný Sovětský svaz v době mnichovského diktátu projevil svou připravenost k obraně našich národních a státních zájmů.

Na zkušenosti z těchto let a zejména ze druhé světové války, ve které Sovětský svaz přinesl nejtěžší oběti v zájmu lidstva, nelze nikdy zapomenout.

V té době byly položeny základy bojového přátelství armád budoucích států socialistického společenství.

V závěrečné etapě Velké vlastenecké války uzavřel Sovětský svaz celou řadu mezivládních smluv a dohod s východoevropskými státy, které měly zásadní význam pro rozvíjení politického, ekonomického a vojenského spojení s těmito státy v poválečných letech. Mezi nimi zaujímá důležité místo

Smlouva o přátelství, vzájemné pomoci a poválečné spolupráci mezi Sovětským svazem a Československem, podepsaná 12. prosince roku 1943.

Vítězství socialistických revolucí v řadě států na konci čtyřicátých let přispělo k vytvoření světového socialistického společenství. Socialistickým státům, kde veškerá moc a bohatství státu patří pracujícím masám, je cizí politika válek a agrese. Nepotřebují rozdělení světa na vojenské koalice a bloky. Proto socialismus a mír jsou neoddělitelné. Mír je podmínkou realizace velkolepých plánů výstavby nové společnosti a zabezpečení stále rostoucího uspokojování duchovních a materiálních potřeb lidu. Proto náš boj za mírové soužití států s různým společenským zřízením není nějakou konjunkturální politikou, ale uskutečňováním nejhlubších a principiálních zájmů socialismu.

Tyto principy naší politiky našly svůj hluboký výraz v Deklaraci států-účastníků Varšavské smlouvy, přijaté na zasedání Politického poradního výboru ve Varšavě 15. května roku 1980.

Politika imperialistických států v poválečných letech byla příčinou rozpadu antihitlerovské koalice a znovu zesílila napětí ve světě. Jejich vojenskopolitická strategie, vyvolaná strachem z posílení vlivu světového socialismu, byla vážným nebezpečím pro mír. Státy socialistického společenství byly donuceny urychleně a za velké pomoci Sovětského svazu vybudovat nové, socialistické ozbrojené síly. Důležitým faktorem při jejich výcviku a výchově bylo všestranné využívání sovětských zkušeností, získaných v letech Velké vlastenecké války a v prvních poválečných letech. Rozhodujícím faktorem byla sovětská vojenská technika, postupně zaváděná do výzbroje těchto armád. Základem spolupráce se stalo leninské učení o obraně socialismu a výstavbě socialistické armády, na němž byla budována vojenská politika bratrských marxisticko-leninských stran.

V polovině padesátých let, ve spojitosti s přijetím Německé spolkové republiky do organizace Severoatlantického paktu, vzniklo nebezpečí narůstání agresivity imperialismu. V této situaci vznikla objektivní nezbytnost vytvořit kolektivní obranu míru a socialismu v souladu s principem proletářského internacionalismu na novém, vyšším stupni. Poprvé v historii vznikl kvalitativně nový systém kolektivní obrany států proti imperialistické agresi. Tak byl prakticky realizován leninský požadavek v tom smyslu, že pracující potřebují těsný vojenský a ekonomický svazek, nebo je jinak kapitalisté postupně zničí.

Varšavská smlouva se stala vyjádřením jednoty národních a internacionálních zájmů všech jeho států — účastníků. Účinně napomáhá upevňování této jednoty, zejména v zahraniční politice a ve vojenskopolitické oblasti. Na principech proletářského a socialistického internacionalismu vznikl za léta jeho existence nový systém mezinárodních vztahů mezi státy socialistického společenství.

Koordinovanost národních zájmů Československa s internacionálním obranným úsilím Varšavské smlouvy se projevuje zvláště v otázkách zajištění bezpečnosti v Evropě. Geografická poloha našeho státu, který často býval křižovatkou evropské politiky, znásobuje náš zájem na vytvoření účinného systému kolektivní obrany.

Dosažení trvalých a neměnných záruk míru a bezpečnosti na našem kontinentě závisí na uznání existence reálného socialismu, na jeho dalším posílení, na mírových jednáních o sporných a dalších otázkách, konaných mezi socialistickými a kapitalistickými státy na základě rovnoprávnosti a vzájemné úcty.

V osmdesátých letech bylo nezbytné nejen uchránit všechno to kladné, čeho bylo získáno v minulém desetiletí, ale rozšířit uvolnění, dále rozvinout boj za mír, svobodu, národní nezávislost a sociální pokrok.

Účinnost kolektivní obrany míru a socialismu v rozhodující míře závisí na intenzitě rozhodujících procesů ve vojenské oblasti. Důležité místo v tomto směru má Spojené velení ozbrojených sil států-účastníků Varšavské smlouvy, které se ve své činnosti řídí rozhodnutími Politického poradního výboru. To umožňuje společně formulovat a zavádět do praxe strategické a operačně taktické principy ozbrojené obrany států-účastníků.

Vojenská politika Komunistické strany Československa vychází z objektivního poznání, že spolehlivou obranu našeho státu je možné zabezpečit jen ve spolupráci se státy-účastníky Varšavské smlouvy. Rozhodující význam v tomto směru má těsná spolupráce se Sovětským svazem a jeho armádou.

To se týká nejen armád našich států, ale i nezbytnosti těsné spolupráce našich států v rámci RVHP v zájmu posílení naší ekonomiky socialismu a jeho spolehlivé obrany.

Každý z těchto směrů spolupráce je uskutečňován různorodými formami a metodami, které se ustálily v životě našich bratrských armád. Přitom je stále důležitější to, že základem jednoty a semknutosti států socialistického společenství, spojených ve Varšavské smlouvě na principu socialistického internacionalismu, je trvalý bojový svazek našich marxisticko-leninských stran.

Ve spojitosti s tím Leonid Iljič Brežněv řekl: „Nyní, kdy síly imperialismu přešly do protiútku proti uvolňování, míru a právům národů, je akční jednotu socialistických zemí při obraně těchto velkých hodnot důležitá, jako nikdy dříve.“

Vzájemná setkání stranických a státních činitelů na Krymu, zvláště na zasedáních Politického poradního výboru, jsou velkým přínosem pro boj za mír a bezpečnost národů. Rozhodnutí, přijímaná na těchto zasedáních, tvoří základ práce Výborů ministrů zahraničních věcí, Spojeného velení, Vojenské rady, Štábu a technického výboru Spojených ozbrojených sil.

Konstruktivnost a otevřenost při zkoumání všech otázek jsou zárukou jednoty názorů, bez nichž není možné řešit základní problémy teorie a praxe rozvoje socialistických armád a v maximální míře využívat leninského principu kolektivní obrany míru a socialismu.

V deklaraci Politického poradního výboru z 15. května letošního roku se znovu zdůrazňuje, že pokud existuje blok NATO a ve snaze dosáhnout vojenské převahy pokračuje ve zvyšování svého vojenského potenciálu, státy-účastníci Varšavské smlouvy budou přijímat všechna nezbytná opatření k udržování své obranyschopnosti na potřebné úrovni. Budou vždy věnovat péči spolehlivé bezpečnosti svého lidu.

Možnosti kolektivní obrany socialismu a míru se zvyšují v souladu s rozvojem socialistického společenství v celku a s růstem ekonomického a vojenského potenciálu každého bratrského státu. Příznivý vliv v tomto směru má vyšší kvalita vzájemných vztahů jak v oblasti vojenskosti, tak i v zahraničně politické činnosti.

Posílení kolektivního integrovaného úsilí států-účastníků Varšavské smlouvy projevuje se ve značné míře v politickém faktoru, vyjádřeném v mírumilovném a humánním poslání, v jeho principiální rozdílnosti od vojenské integrace kapitalistických států. Předsednictvo ÚV KSČ a vláda ČSSR plně

podporují rozhodnutí Politického poradního výboru z 15. května letošního roku a zdůrazňují, že jednotu socialistických států pokládají i nadále za rozhodující faktor ke splnění všech velkých mírových úkolů, které byly vytyčeny na tomto zasedání.



Při zkoumání jakýchkoli otázek stavu, možností a rozvoje našeho společného úsilí k obraně socialismu a míru patří prvořadá úloha Sovětskému svazu a jeho ozbrojeným silám, vysokému stupni bojeschopnosti a věrnosti principům proletářského internacionalismu. Vysoce uznáváme zásluhy Komunistické strany Sovětského svazu, jeho národů a vojáků Sovětských ozbrojených sil. Vysoce hodnotíme jejich přínos k obraně mírového života národů Československé socialistické republiky.

Realizace leninských idejí kolektivní obrany socialismu není myslitelná bez neocenitelné pomoci Sovětské armády a tvůrčího využívání jejích bohatých zkušeností.

Neobyčejně významnou pomoc poskytují nám nejvyšší představitelé Sovětské armády v čele s členem Politického byra ÚV KSSS, ministrem obrany SSSR maršálem Sovětského svazu soudruhem D. M. Ustinovem. Děkuji Hlavnímu veliteli Spojených ozbrojených sil států Varšavské smlouvy maršálu Sovětského svazu V. G. Kulikovovi, náčelníku štábu, prvnímu zástupci Hlavního velitele Spojených ozbrojených sil generálu armády A. I. Gribkovovi a všem ostatním pracovníkům Spojeného velení a štábu, zvláště pak kolektivu našich nejbližších spolupracovníků v čele se starším představitelem Hlavního velitele u ČSLA soudruhem generálplukovníkem D. I. Litovcevem.

Vysoce hodnotíme těsnou spolupráci s velením, štábem a jednotkami Střední skupiny vojsk, která má již dlouholetou tradici. Je naplněna duchem bojového přátelství spojeneckých armád, jehož základy se zrodily ve společných bojích našich vojsk v SSSR, která bojovala bok po boku se Sovětskou armádou na frontách Velké vlastenecké války.

Československá lidová armáda, jako součást prvního strategického sledu Spojených ozbrojených sil, vzhledem k bezprostřednímu sousedství s armádami Severoatlantického paktu je udržována na vysoké úrovni bojové pohotovosti.

Vycházejí z leninského principu kolektivní obrany socialismu, velení ČSLA věnuje neustálou pozornost prohloubení těsné součinnosti se všemi armádami států-účastníků Varšavské smlouvy. Dochází mezi nimi k vzájemné výměně zkušeností v otázkách operační, bojové a politické přípravy vojsk, vojensko-vědecké a pedagogické práce, a rovněž ve vojenskotechnické oblasti. Tvůrčím způsobem využíváme nejúčinnějších forem řízení výcviku a výchovy, prověřených v životě bratrských armád.

Velení ČSLA řídí se přitom závěry XV. sjezdu KSČ, úkoly a usneseními ÚV, jeho předsednictva, dále směrnicemi a doporučeními Hlavního velitele Spojených ozbrojených sil států — účastníků Varšavské smlouvy. Tyto důležité směrnice rozpracováváme jak v oblasti řízení a rozvoje naší armády, tak i pro výcvik vojsk. Výsledkem takového přístupu je např. postupná výstavba jednotkových vševojskových svazků, sjednocování organizačních struktur útvarů a svazků druhů vojsk.

V tomto směru získala bohaté zkušenosti vojska protivzdušné obrany. Jejich současná organizace, velení a obrana vzdušného prostoru našeho státu zabezpečují spolehlivou součinnost s protivzdušnou obranou SSSR, NDR, PLR a MLR.

Za důležitou součást kolektivní obrany pokládáme spolupráci ve vědeckotechnické oblasti, výrobě vojenské techniky a vybavení našich bratrských armád soudobou výzbrojí a bojovou technikou. Složitost tohoto úkolu vyžaduje určit nejúčinnější způsoby jeho řešení v závislosti na společenských zdrojích, vědecké základně a technické vyspělosti průmyslu. Zkušenosti, které jsme získali od doby založení Technického výboru Spojených ozbrojených sil v roce 1969, jsou nejcennější hodnotou vzájemné spolupráce.

Rozhodující úlohu při výrobě soudobé vojenské techniky, která zvyšuje bojovou sílu bratrských armád, má Sovětský svaz. Díky sovětské pomoci, ČSLA v poválečném období nejednou zdokonalovala materiálně technickou základnu na základě dodávek vojenské techniky ze SSSR nebo její výroby v ČSSR podle sovětské dokumentace.

Historie Varšavské smlouvy skýtá nemálo příkladů nezištné pomoci Sovětského svazu jiným státům-účastníkům a vzájemné spolupráce mezi bratrskými armádami. Nejtěsnější spolupráci ve všech oblastech vojenství pokládáme pro naši armádu za neobyčejně potřebnou.

Vysoce hodnotíme a podporujeme vzájemnou výměnu nejnovějších výsledků vojenskoteoretického myšlení v oblasti společenských, přírodních, technických věd a ve vědeckých oblastech, které se zabývají zkoumáním různých stránek vojenství a jejichž výsledky napomáhají zvyšování bojeschopnosti Spojených ozbrojených sil států-účastníků Varšavské smlouvy.

Za nejdůležitější opatření, která bezprostředně upevňují bojové přátelství našich spojeneckých armád, pokládáme spojenecká cvičení. Na nich se prakticky prověřují systémy velení vojskům, procvičují se složité otázky součinnosti, zdokonaluje se operační příprava velitelů a štábů i bojová příprava vojsk. Dochází na nich i k výměně teoretických poznatků a praktických zkušeností mezi našimi veliteli a štáby všech stupňů a vojsky Sovětské armády a rovněž jiných armád států-účastníků Varšavské smlouvy.

Taková cvičení dávají široké možnosti k rozvíjení a prohloubení osobních styků mezi veliteli a vojáky bratrských armád a k jejich výchově v duchu socialistického internacionalismu.

Důležitou oblastí bratrské spolupráce jsou široké styky politických orgánů stranických a mládežnických organizací a výměna zkušeností ze stranicko-politické práce, uskutečňované na základě marxismu-leninismu a společných cílů politiky našich bratrských komunistických a dělnických stran.



Komunistická strana Českoslovenka ve své vojenské politice důsledně vychází z leninské teorie jednoty výstavby a obrany socialismu. Úspěchy, kterých dosáhla Československá lidová armáda při plnění závěrů XV. sjezdu KSČ, nerozlučně souvisí s vedoucí úlohou komunistické strany. Jsou vyjádřením péče a pozornosti Ústředního výboru, jeho předsednictva a osobně generálního tajemníka ÚV KSČ a prezidenta Československé socialistické republiky souduhru Gustáva Husáka.

Československá lidová armáda bude i nadále přispívat k upevňování kolektivní obrany socialismu a míru a je připravena se ctí splnit své vlastenecké a internacionální povinnosti. Je pevným článkem armád států-účastníků Varšavské smlouvy.“



V diskusi vystoupil zástupce náčelníka hlavní politické správy generál-major PhDr. Jaroslav Klícha na téma: „Upevňování bojového přátelství a vojenské spolupráce socialistických zemí — objektivní nutnost v soudobých podmínkách“. Z jeho příspěvku uvádíme podstatný výtah.

„Varšavská smlouva představuje kvalitativně vyšší stupeň internacionální obrany socialismu. Je to vojenskopolitická organizace, která svou sociální podstatou, cíli a historickým posláním se výrazně odlišuje od všech dosavadních vojenskopolitických aliancí. Její jedinečnost je dána tím, že smyslem její existence bylo a je zajistit mírové podmínky pro socialistickou a komunistickou výstavbu, upevňovat jednotu socialistického společenství — hlavní revoluční síly naší epochy, zabezpečit nezbytné předpoklady pro internacionální obranu socialismu, poskytovat účinnou podporu a pomoc revolučnímu hnutí, zmařit agresivní plány reakčních sil imperialismu na rozpoutání nové světové války.

Jedinečnost Varšavské smlouvy vyplývá dále z toho, že se její členské státy řídí marxisticko-leninským vědeckým učením, zásadami proletářského a socialistického internacionalismu a mírového soužití států s rozdílným společenským zřízením. Proto Varšavská smlouva politicky přesahuje rámec socialistických a v mezinárodním životě plní dějinné poslání — garanta bezpečnosti socialistických států, ale také společenského pokroku a míru na celém světě. Toto dějinné poslání se opírá o převahu socialistického společenského zřízení nad kapitalismem, o rostoucí sílu a mezinárodní vliv světové socialistické soustavy, o fakt, že její činnost odpovídá objektivním zákonitostem vývoje v současné epoše.

Vedoucím principem ve vztazích mezi státy, národy a armádami socialistických zemí je socialistický internacionalismus, založený na jednotě ideových, politických a ekonomických základů. Jeho podstatnou stránkou je také zásada poskytovat pomoc každé bratrské zemi v případě agrese nepřitele socialismu, při které jsou ohroženy socialistické vymoženosti. Principu socialistického internacionalismu odpovídá i nutnost poskytovat adekvátními prostředky, včetně vojenských pomoc pokrokovým revolučním silám sociálního a národního osvobození v případě ohrožení výsledků národně osvobozenecké revoluce. Takovéto poslání ozbrojených sil členských států Varšavské smlouvy vyplývá ze samé podstaty socialismu.

Zkušenosti komunistického hnutí potvrzují, že síly reakce by rády v jednotlivých socialistických státech přivodily zvrát poměrů ke starým pořádkům. Státy Varšavské smlouvy, věrný své internacionální povinnosti, nejednou byly nuceny použít i ozbrojených sil k obraně socialismu proti mezinárodní reakci a vnitřní kontrarevoluci, pokoušející se nastolit znovu kapitalistický řád. Tak

tomu bylo v roce 1968 i v Československé socialistické republice. Tuto internacionální pomoc Sovětského svazu a dalších bratrských zemí znovu ocenil dne 5. května 1980 na slavnostním zasedání ÚV KSČ, Národní fronty ČSSR, vlády ČSSR a předsednictva Federálního shromáždění ČSSR generální tajemník ÚV KSČ a prezident ČSSR soudruh Gustáv Husák, když prohlásil, že „tato internacionální pomoc vytvořila pro československé komunisty pevné zázemí k rozvinutí intenzivního politického zápasu za porážku antisocialistických a pravicově oportunistických sil“.

Varšavská smlouva plní své dějinné poslání také proto, jak bylo řečeno z tribuny XXV. sjezdu KSSS, že „základem naší těsné spolupráce, její živou duší a usměrňující organizační silou je samozřejmě bojový svazek komunistických stran socialistických zemí, jednota jejich světového názoru, jednota cílů, jednota vůle“. Společný vědecký světový názor — marxismus-leninismus, vedoucí úloha komunistických stran, jejich vědecky podložená dynamická vnitřní a zahraniční politika, jakož i těsná ideologická, politická, ekonomická a vojenská spolupráce mezi zeměmi a armádami Varšavské smlouvy tvoří objektivní základy pro pevné a hluboké bojové přátelství a bratrství ve zbraní, které nemohou existovat v žádné jiné vojenské koalici.



Objektivní nutnost upevňovat bojové přátelství a vojenskou spolupráci socialistických států úzce souvisí s charakterem soudobé epochy — epochy přechodu od kapitalismu k socialismu. Imperialismus nadále kalkuluje s vojenskou konfrontací vůči socialistickým státům a likvidací socialismu. Svědčí o tom mnoho faktů současné doby, která jasně prokazují agresivní podstatu a cíle imperialismu.

Současný vývoj dokazuje, že zatímco státy Varšavské smlouvy programově, cílevědomě bojují za upevnění mezinárodního uvolňování, existují v imperialistických zemích vlivné kruhy, za jejichž vydatné pomoci se podařilo rozpoutat jen za léta 1971—1975, tedy v podmínkách uvolnění, 33 válek a vojenských konfliktů. Také ve druhé polovině sedmdesátých let vyprovokovaly imperialistické kruhy řadu vojenských konfliktů, např. vůči Angole, Etiopii, na jihu Afriky a na Středním východě. Jedině díky včasné pomoci Sovětského svazu na žádost legálních státních orgánů v Afghanistanu v prosinci minulého roku nedošlo k dalšímu velkému krveprolití v důsledku imperialistického vměšování do vnitřních věcí této bratrské země.

Všem jsou známy tendence neomezeného zvyšování vojenského potenciálu Spojených států a členů paktu NATO, pokusy o slepování nových vojensko-politických bloků proti Sovětskému svazu a socialistickým státům. Cíl je zřejmý — získat vojenskou převahu nad socialistickými zeměmi a vytvořit si tak předpoklady pro splnění jejich vysněného, ale nereálného cíle o světovládě. Primát v politice zvyšování vojenské síly, stejně jako i v dalších otázkách zostřování současného mezinárodního napětí patří Spojeným státům americkým a prezidentu Carterovi. Skutečnost, že se neustále zužuje prostor pro politiku diktátu imperialismu vůči jiným zemím, vede Carterovu administrativu k neuváženým krokům, jejichž důsledky pro lidstvo mohou být mimořádně nebezpečné. Expanzionistická a hegemonistická politika USA na počátku osmdesátých let bezprostředně ohrožuje světový mír, vytváří nejen pro národy

socialistických států, ale prakticky pro všechno lidstvo otevřenou hrozbou nové války, obrovských škod a nesmírného utrpení.

Čemu jinému než snaze změnit poměr sil mezi socialismem a kapitalismem, vytvořit si podmínky pro „tvrdý postoj“ vůči socialistickým zemím, pro návrat k politice „z pozice síly“, ke „studené válce“ a k přípravě „horké války“ mohou sloužit takové akce jako jsou průtahy s ratifikací smlouvy SALT-2, nebo jako je růst vojenského rozpočtu Spojených států. Ten ve fiskálním roce 1974—1975 činil 92,6 miliard dolarů a v lednu 1980 byl schválen rozpočet ve výši 142,7 miliard dolarů, to je o 50 miliard dolarů více. V roce 1981 to má být již přes 160 miliard dolarů a v roce 1985 dokonce 250 miliard. Jde o fantastické částky, zvláště když uvážíme, že jde o vojenský rozpočet v mírové době, kdy bezpečnost Spojených států nikdo neohrožuje. K podobnému růstu vojenských výdajů nutí Spojené státy i své spojence v západní Evropě, ze které se pokoušejí udělat startovací dráhu pro kvalitativně nové druhy raketových jaderných zbraní. Licoměrná jsou jejich tvrzení o vojenské hrozbě SSSR, o nutnosti vyrovnat pro ně nepříznivý poměr sil atd. Nové zbraně Pershing 2, řízené střely s plochou dráhou letu a zejména neutronové zbraně jsou prostředky nové kvality a jejich rozmístění v zemích západní Evropy musí burcovat veřejné mínění a vyvolat příslušná opatření i v zemích Varšavské smlouvy.

Nutnost prohlubování vojenské spolupráce a upevňování přátelství armád Varšavské smlouvy zvyšují i tendence zostřování ideologického boje. Imperialisté, jímž je trnem v oku přitažlivost idejí komunismu, příklad reálného socialismu, úspěchy jednotlivých socialistických zemí, zesilují svou ideologickou diverzi, rozpoutávají vlnu antisovětského a antikomunistického měřítka. Přecházejí od jednotlivých ideologických diverzí k organizaci široké fronty „psychologické války“, ve snaze vyvolat strach z komunismu, nenávist vůči jeho idejím, zvláště k národně osvobozenkému hnutí, i k samému lidu Sovětského svazu a zemí reálného socialismu. Hodlají k tomu využít i nejmodernějších prostředků, včetně umělých družic země k účinnějšímu pokrytí území socialistických států rádiovým a televizním signálem. Zcela nepokryté o tom hovoří ministerská předsedkyně Velké Británie, která v interview rozhlasové stanice BBC vyzvala Západ k mohutné propagandistické kampani proti Sovětskému svazu a socialistickým zemím. Tato „válka v éteru“ slouží především šíření buržoazních idejí, pomlouvání socialismu, šíření antikomunismu, narušování jednoty socialistických zemí, snižování jejich prestiže v národně osvobozenkém a pokrokovém hnutí, omezování jejich vlivu v dělnickém hnutí kapitalistických států. Tím vším se imperialističtí hegemónisté a jejich propagandistický aparát snaží zastřít současné revoluční přeměny světa, zatemnit jejich příčiny, zabránit jejich objektivnímu působení. Avšak revoluční přeměny se zastavit nedají, právě proto, že jsou objektivní. Proto je propagandistická kampaň imperialismu odsouzena k nezdaru, proto je na naší straně historický optimismus.

To však v žádném případě neznamená složit ruce v klín. Naopak — nebezpečný růst vlivu vojenskoprůmyslového komplexu, sil militarismu, krajní reakce a antikomunismu na zahraniční politiku USA a dalších států Západu nás nutí nadále zachovávat vysokou politickou bdělost, všemožně upevňovat bratrský svazek socialistických států, zvyšovat obranyschopnost jednotlivých socialistických států i celé světové socialistické soustavy a připravenost jejich

ozbrojených sil, zvyšovat účinnost, principiálnost a ofenzívnost naší ideologické práce.

Posílení vojenské spolupráce členských států Varšavské smlouvy je podmíněno i vyšším stupněm vývoje vojenství, v jehož rozvoji hraje prvořadou úlohu sovětská vojenská věda. Probíhající revoluce ve vojenství i koordinovaný postup států NATO v zahraničně politických a vojenských otázkách si objektivně vynucují hledat efektivnější formy spolupráce. Vyžadují přísnější centralizaci vojenského velení a mezinárodní sjednocení bojové činnosti zemí socialistického společenství. Nutnost jednotného postupu a spolupráce při obraně socialismu v Evropě zdůrazňuje rostoucí význam časového faktoru, který si vynucuje, aby živá síla a bojová technika obranné organizace Varšavské smlouvy byly s to v kterémkoli okamžiku odrazit nenadálý útok protivníka. Tento požadavek je zvláště pro Československou socialistickou republiku a ČSLA naléhavě diktován skutečností, že se nachází na západní hranici socialistického společenství, v bezprostředním dotyku s hlavními silami Severoatlantického paktu.

K nutnosti upevňovat naše spojenectví a spolupráci se Sovětským svazem a ostatními státy Varšavské smlouvy nás vede nejen geografické položení, ale historická zkušenost. KSČ vyvodila správné závěry ze zrádcové politiky československé buržoazie z období Mnichova, kdy ústupky agresoru, neochota opřít se o vojenskou pomoc přátel nejméně, Sovětského svazu, vedla k národní tragédii, ke ztrátě svobody a nezávislosti, k nesmírným obětem a strádání československého lidu. Tato situace se nikdy nebude opakovat.

Proto upevňování bojového přátelství a spolupráce mezi Československou lidovou armádou, Sovětskou armádou a ostatními armádami členských států Varšavské smlouvy je předmětem soustavné pozornosti Komunistické strany Československa, jejího ústředního výboru a osobně jejího generálního tajemníka, prezidenta ČSSR a vrchního velitele československých ozbrojených sil soudruha Gustáva Husáka. Díky této soustavné pozornosti a péči nejvyšších orgánů strany a vlády ČSSR tvoří Československá lidová armáda neoddelitelnou a pevnou součást internacionální obrany socialismu, je budována po vzoru Sovětské armády v duchu leninských principů výstavby, organizace přípravy a výchovy socialistické armády.

Základním zdrojem dalšího rozvoje obranyschopnosti socialistických zemí a upevňování internacionálního charakteru našich armád jsou závěry Politického poradního výboru Varšavské smlouvy. Společný a koordinovaný postup při řešení hlavních mezinárodně politických a vojenských otázek dneška znásobuje síly našeho obranného společenství v zápase se silami reakce při plnění cílů a programů mírové socialistické a komunistické výstavby. Dalekosáhlé návrhy, přijaté v nedávných dnech ve Varšavě, znovu dokumentují odhodlání členských států Varšavské smlouvy pokračovat v boji za posílení bezpečnosti a rozvoje spolupráce v Evropě, za světový mír, svobodu a nezávislost národů, za mezinárodní uvolnění, za zastavení horečného zbrojení a za odzbrojení. Současně zdůrazňují skutečnost, že spolehlivě zabezpečit obranu míru lze pouze kolektivním úsilím v internacionální jednotě všech zemí a armád socialistického společenství.

V Československé lidové armádě považujeme za nedocenitelnou také všestrannou pozornost a nezištnou pomoc, jakou vyvíjejí nejvyšší vojenské orgány Varšavské smlouvy, Výbor ministrů obrany členských států, Vojenská rada

a další orgány Spojeného velení ozbrojených sil při zvyšování bojové a politické připravenosti naší armády. Vysoce si vážíme bezprostřední pomoci, kterou nám poskytují představitelé hlavního velitele Spojených ozbrojených sil při ČSLA.

Nesmírně cenný přínos zvyšování bojové pohotovosti a připravenosti ČSLA a upevňování jejího morálně politického stavu představuje výměna zkušeností z výchovy a výcviku vojsk, získávání a předávání nejnovějších vědeckotechnických poznatků. Oceňujeme, že se uskutečňuje za úzké spolupráce všech bratrských armád a pro Československou lidovou armádu se její všestranné prohlubování a zdokonalování stalo nepostradatelnou nutností.

Jedním z rozhodujících prostředků, které přispívají k prohlubování spolupráce a upevňování bojové družby mezi příslušníky armád Varšavské smlouvy, jsou spolevecká cvičení. Mají obrovský význam pro zdokonalování operační připravenosti velitelů a štábů, umožňují v praxi ověřovat systém a metody velení vojskům, procvičovat součinnost armád a zdokonalovat bojovou přípravu vojsk. Současně mají obrovský vliv na rozvíjení morálně politických a třídních svazků mezi příslušníky bratrských armád a na upevňování internacionálních družby našich národů.

V našich podmínkách chceme dále rozvíjet získané zkušenosti a uplatňovat je i ve společných cvičeních mezi útvary ČSLA a Střední skupiny sovětských vojsk.

Mimořádně účinnou formou upevňování internacionálních vztahů a získávání odborných zkušeností mezi ČSLA a Sovětskou armádou se stala vzájemná výměna jednotek. Jednotky Čs. lidové armády jsou na kratší dobu zařazovány k výcviku v útvech Střední skupiny sovětských vojsk a naopak. Řídící a organizátorská práce velitelů a politických pracovníků při zabezpečování denního výcviku, střeleb, taktických cvičení, přípravy a provozu techniky, výchovy lidí — to vše tvoří bohatou studnici zkušeností, ze které čerpají velitelé, političtí pracovníci, stranické a mládežnické organizace i vojáci, mezi nimiž se navazují četná osobní přátelství. Úspěšně se organizuje také výměna zkušeností ze stranickopolitické práce, vystoupení kulturních souborů, sportovní soutěže a řada dalších akcí. To vše obohacuje představy naší vojenské mládeže o zdrojích veliké morální síly sovětského vojáka, vlastence a internacionalisty a na konkrétních faktech se přesvědčuje o vysokém bojovém mistrovství sovětských ozbrojených sil.

Bojová síla každé armády je vždy významnou měrou určována kvalitami vojenských kádrů. Život a praxe nás denně přesvědčují o tom, že nejlepší, nejosvědčenější a také nejefektivnější cestou k úspěšné realizaci úkolů ve výcviku, výchovně vzdělávacím procesu a komunistické výchově je tvůrčí a cílevědomé uplatňování nejnovějších poznatků a zkušeností bratrských armád, především Sovětské armády.

V Československé lidové armádě pracuje mnoho velitelů, politických pracovníků, funkcionářů štábu, vědeckopedagogických pracovníků a jiných specialistů, připravených v Sovětském svazu. V zájmu upevňování bojového přátelství a rozšiřování kontaktů i mezi dalšími bratrskými armádami bude letos zahájeno studium vybraných důstojníků Sovětské armády a Polské lidové armády na vojenských akademiích ČSLA, československých důstojníků na akademích Polské lidové armády a Národní lidové armády NDR.

Trvalým zdrojem poučení pro naše vojenské kádry se staly vojensko-

teoretické myšlenky V. I. Lenina, rozpracované v usneseních KSSS, dokumentech mezinárodního komunistického a dělnického hnutí, v dokumentech ministra národní obrany SSSR a hlavní politické správy Sovětské armády a vojenského námořnictva. S obrovským zájmem a pozorností se studují vystoupení a knihy soudruha L. I. Brežněva, které využíváme k výchově velitelského sboru i vojáků. Práce ministra obrany SSSR maršála Sovětského svazu D. F. Ustinova a náčelníka HPS Sovětské armády a vojenského námořnictva armádního generála A. A. Jepiševa i hlavního velitele Spojených ozbrojených sil maršála V. G. Kulikova jsou pro nás vzorem leninského rozpracování politiky strany v podmínkách socialistické armády.

Významnou pomocí pro rozvoj vojenskoteoretického myšlení velitelského sboru jsou též theoretické práce a memoáry maršálů a generálů Sovětské armády a další publikace s vojenskou, filozofickou, pedagogickou a technickou tematikou. V současné době u nás vychází již sedmý svazek českého překladu „Dějiny druhé světové války 1939—1945“, jejichž vydání má zásadní politický, ideologický a theoretický význam.

Velmi účinná spolupráce se vyvíjí v oblastech, které mají podstatný význam pro neustálé zdokonalování Spojených ozbrojených sil a tím i naší armády. Je to především vzájemná výměna nejnovějších poznatků z vojenskoteoretického myšlení, společenských, přírodních a technických věd. Velikou a vpravdě internacionální pomoc poskytla sovětská vojenská vědecká fronta vědecké frontě ČSLA v procesu její konsolidace po krizových letech 1968—1969. Účinně napomáhal úsilí o důsledný návrat k uplatňování marxisticko-leninské metodologie ve vědecké práci a jejímu těsnému sepětí s potřebami vojsk.

Za významnou formu spolupráce pokládáme řešení společného úkolu v internacionální výchově příslušníků armád Varšavské smlouvy jako faktorů upevnění morálně politického potenciálu ozbrojených sil socialistického společenství. Podílejí se na něm vědečtí pracovníci Bulharské lidové armády, Národní lidové armády NDR a naší armády. Výsledky společného řešení se nepochybně odrazí ve zvyšování morálně politické a psychologické připravenosti příslušníků ČSLA, zejména v posilování jejich internacionálního vědomí a přesvědčení.

Také řešení dalších odborných vědeckých úkolů, kterých se zúčastnili vědečtí pracovníci naší armády a které se týkaly problematiky bojové a mobilizační pohotovosti Spojených ozbrojených sil, přispělo k získání cenných zkušeností z organizování internacionální, vědecké a výzkumné spolupráce a zároveň také ke zvyšování bojové pohotovosti a efektivnějšímu výcviku v ČSLA.

Dvacet pět let trvání obranné organizace zemí socialistického společenství — Varšavské smlouvy — plně prokázalo, že je vojenskopolitickou organizací nového typu, která nemá v dosavadních dějinách mezinárodních vztahů obdoby. Varšavská smlouva se stala ztělesněním nové revoluční tradice solidarity a vzájemné pomoci bratrských socialistických zemí a jejich armád při řešení nejčestnějšího poslání — spolehlivě zabezpečovat internacionální obranu reálného socialismu a zajišťovat mírové podmínky pro budování socialismu a komunismu.“



V rámci vojenskovědecké konference k 25. výročí Varšavské smlouvy konala se i porada orgánů pro řízení vědy. Jejím cílem bylo projednat plnění společného plánu vojenskovědecké práce Spojených ozbrojených sil na léta 1976—1980 a návrh společného plánu na léta 1981—1985.

Ve vystoupení naší delegace byly na poradě předneseny tyto hlavní závěry:

ČSLA při řešení otázek společné vojenskovědecké práce vychází důsledně z vojenskopolitické linie KSČ, zaměřené na všestranné posilování bratrské spolupráce s armádami členských států — účastníků Varšavské smlouvy.

V současné době státy NATO v čele s reakčními imperialistickými kruhy USA výrazně zvyšují koordinované úsilí o maximální využití výsledků vědy pro získání technické a vojenské převahy. Tomu je objektivně nutné čelit mezi jiné i rozvojem a uplatňováním výsledků marxisticko-leninské vojenské vědy. V ČSLA to chápeme jako naši důležitou povinnost, jak o tom hovořil ministr národní obrany ČSSR armádní generál s. Martin Dzúr na ideologické konferenci k 35. výročí karpatsko-dukelské operace: „Bez využívání všeho nového a pokrokového co vytvořila marxisticko-leninská vojenská věda, bez náročného zevšeobecňování výsledků všech oblastí vojenské praxe, není možné dodržet velké povinnosti a závazky, které máme.“

ČSLA, obdobně jako bratrské armády, díky prohlubující se spolupráci států Varšavské smlouvy a s využitím obrovských zkušeností Sovětské armády, poznatků sovětské vojenské vědy, dosáhla pod vedením KSČ výrazných úspěchů při upevňování bojeschopnosti. Stala se armádou moderní, s vysoce kvalifikovanými kádry, má ve výzbroji soudobou bojovou techniku.

Spolu s růstem připravenosti všech našich bratrských armád rostou i tvůrčí schopnosti našich vojenských kádřů, rozvíjí se vojenské umění a nám společná marxisticko-leninská vojenská věda, která v uplynulých pěti letech zaznamenala další vzestup.

Její rozvoj příznivě ovlivnila i skutečnost, že pod řízením Hlavního velitele i náčelníka štábu přistoupil štáb Spojených ozbrojených sil ke koordinaci vojenskovědecké práce na základě společného plánu.

Velení ČSLA tento krok přivítalo a vytvořilo podmínky k důslednému plnění všech úkolů, které ze společného plánu vojenskovědecké práce vyplynuly. ČSLA ve stanovených termínech plnila všechny uložené úkoly.

Koordinace vojenskovědecké práce prostřednictvím společného plánu výrazněji napomohla k soustředění úsilí vojenskovědecké práce v ČSLA na řešení hlavních společných problémů.

Témata a úkoly, na kterých se ČSLA podílela, zaujaly přední místo v našich plánech vojenskovědecké práce. Jejich řešení se osobně účastnili vedoucí funkcionáři správ MNO, štábů, škol a vědeckovýzkumných zařízení a tak kladně ovlivnili celkový rozvoj vojenskovědecké práce v naší armádě.

Řešení problémů podle společného plánu umožnilo účelněji rozdělit naše úsilí, řešit otázku na základě daleko širších poznatků a zkušeností, nežli by to bylo možné v národním rámci. To zároveň umožnilo rozšířit přínosy vojenskovědecké práce pro praxi, o čemž svědčí dosažené výsledky jak u společně řešených témat, tak i u úkolů plněných v národním rámci. Hodnotíme-li dosažené výsledky z obsahového hlediska, vidíme, že jsou přínosem pro řadu klíčových oblastí praktické činnosti našich armád. Podívejme se alespoň na

stručnou charakteristiku přínosů u těch otázek, na jejichž řešení jsme se podíleli.

Můžeme říci, že společná vojenskovědecká práce napomohla zobecnit zkušenosti ze zvyšování bojové a mobilizační pohotovosti a přispěla k určení cest jejího dalšího růstu.

Na základě zobecnění zkušeností z internacionální výchovy byly získány podklady pro řešení otázek jejího dalšího rozvoje v zájmu upevnění morálně politického potenciálu ČSLA i dalších bratrských armád.

Soustředění pozornosti na zvláštnosti přípravy a vedení útočné operace frontu spojeneckého složení nám umožnilo prozkoumat celou řadu zvláštností zejména v otázkách bojového použití raketových vojsk a dělostřelectva, organizace PVO vojsk frontu i jeho ochrany proti ZHN nepříteli.

Rovněž tak účast naší armády na řešení tematiky velení uskupením vojsk spojeneckého složení ve frontové (armádní) operaci nám umožnilo úspěšně řešit řadu otázek efektivnosti velení vojskům a operativnosti v práci štábů v polních podmínkách cestou využití prostředků automatizace a mechanizace.

Zvláštnosti zdravotnického a veterinárního zabezpečení společné bojové činnosti, které jsme zkoumali v ČSLA spolu se Sovětskou armádou, umožnilo vypracovat podklady pro společné normativy v těchto oblastech.

Řada kladných výsledků je ze zobecňování poznatků a zkušeností ze společných cvičení. V rámci ČSLA šlo zejména o otázky opatření k odstranění následků použití ZHN nepříteli na vojska a služby týlu, použití bojových vrtulníků a bojových možností automatizovaných systémů řízení vojsk PVO.

Mnoho nových poznatků získala ČSLA pro zdokonalování forem a metod výcviku vojsk a štábů na základě společného zkoumání a zobecňování zkušeností z bojové a politické přípravy.

Rovněž naše účast na zpracování vojenskovědeckých podkladů pro stanovení norem a zásad společné činnosti považujeme za prospěšnou ať již šlo o prozkoumání otázek organizace a konání dvoustranných nácviků svazků PVO, či řešení operačně taktických výpočtů bojového použití dělostřelectva, rozpracování operačních norem ženijních prací, společných normativů spojovacích vojsk nebo i účast při vypracování podkladů pro řešení základních směrů rozvoje výcvikových prostředků pozemních vojsk armád států Varšavské smlouvy.

Řešení těchto i mnoha dalších otázek podle společného plánu vojenskovědecké práce se kladně odrazilo na plnění dalších výzkumných úkolů, plněných podle jiných společných specializovaných vícestranných či dvoustranných plánů, v oblasti automatizace a mechanizace, v topografickém, zdravotnickém či veterinárním zabezpečení apod.

Aktivní účast na plnění úkolů společného plánu nám umožnila v daleko větší míře využít výsledků vědecké práce bratrských armád.

Společné plnění úkolů vojenskovědecké práce vedlo i k prohloubení pracovních styků a k výměně zkušeností z organizace a rozvoje vědecké práce mezi řešiteli vědeckých úkolů i vojenskovědeckými orgány ČSLA, BLA, MLA, NLA NDR, PLA a Sovětské armády. Rovněž s armádou RSR proběhla užitečná výměna zkušeností z organizace vojenskovědecké práce. Při zkoumání zkušeností ze společných cvičeních došlo k prohloubení součinnosti ČSLA se střední skupinou Sovětské armády.

Úspěšnému plnění úkolů společného plánu vojenskovědecké práce napomohla aktivní pomoc staršího představitele Hlavního velitele při ČSLA a jeho dalších spolupracovníků.

Celkově můžeme oprávněně říci, že koordinovaný rozvoj vojenskovědecké činnosti pomocí společného plánu vojenskovědecké práce Spojených ozbrojených sil na léta 1976—1980 se v podmínkách ČSLA plně osvědčil, přispěl ke sjednocování úsilí na řešení hlavních problémů společného zájmu i posílení jednoty našich armád.

V průběhu uplynulých let jsme získali i poznatky o tom, co by bylo vhodné v rámci společných výzkumů zlepšit. Např. by bylo žádoucí zabezpečit větší předstih při zpracování zámyslů řešení témat hlavními řešiteli, zvážit i umožnění přímých kontaktů mezi bezprostředními řešiteli úkolů tam kde je to nutné, zvláště k posouzení dosažených výsledků a upřesnění dalších postupů v průběhu řešení složitých úkolů, nebo při jejich dokončování. Pro výzkum při společných cvičeních by bylo účelné zvážit možnosti vytváření společných výzkumných skupin.

K lepšímu využití výsledků výzkumu, ke zlepšení výměny zkušeností by bylo vhodné zvážit i možnosti vydávat pod řízením štábu Spojených ozbrojených sil monotematické sborníky ke společným problémům, např. informace o nových efektivních metodách operační a bojové přípravy; o práci štábů na taktických a operačních stupních; o zkušenostech z modelování boje a operace na samočinných počítačích apod.

Pokládáme za účelné rozpracovat a stále upřeshňovat v rámci Spojených ozbrojených sil bojové potenciály svazků, útvarů, výzbroje a bojové techniky k jednotnému výpočtu poměru sil a prostředků na všech cvičeních a zaměstnáních. Určité rezervy vidíme i v lepším využívání vojenskovědeckých konferencí ke klíčovým úkolům společné vojenskovědecké práce.

Máme za to, že k řešení uvedených, ale i dalších otázek spolupráce ve společné vojenskovědecké práci může výrazně pomoci i vypracování společného ustanovení o vědecké práci ve Spojených ozbrojených silách. Velení ČSLA posoudilo návrh společného plánu vojenskovědecké práce Spojených ozbrojených sil na léta 1981—1985. Došlo k závěru, že navržené hlavní cíle, základní směry i opatření vojenskovědecké práce, na kterých se ČSLA má podílet, odpovídají potřebám i možnostem naší armády. Splnění navrhovaných výzkumných úkolů i opatření v Plánu vojenskovědecké práce Spojených ozbrojených sil na léta 1981—1985 dále přispěje ke zvýšení bojové a mobilizační pohotovosti našich armád, obohatí teorii i praxi ideové a politickovýchovné práce, přispěje ke zvýšení úrovně připravenosti velitelů a štábů při plánování a vedení soudobých operací a boje a při velení vojskům v uskupeních spojeneckého složení.

V dalším byly předneseny některé naše náměty k návrhu plánu vojenskovědecké práce Spojených ozbrojených sil na léta 1981—1985.

Bylo konstatováno, že ČSLA je k plnění úkolu společného plánu připravena a po posouzení a upřesnění předložených návrhů doporučujeme plán přijmout.

V dalším bylo jménem velení ČSLA a osobně ministra národní obrany ČSSR vyjádřeno poděkování Hlavnímu veliteli Spojených ozbrojených sil maršálu SSSR V. G. Kulikovovi i náčelníkovi štábu Spojených ozbrojených sil generálu

armády A. I. Gribkovi i celému štábu za úsilí a péči, kterou rozvoji společné vojenskovědecké práce věnují.

Zároveň bylo vyjádřeno přesvědčení, že rozvoj vojenskovědecké práce v našich armádách přispěje k upevnění jejich internacionální jednoty a bojové síly.



V průběhu porady vystoupily s obdobnými závěry i ostatní delegace bratrských armád, které shodně podpořily přijetí návrhu společného plánu vojenskovědecké práce Spojených ozbrojených sil na léta 1981—1985. Současně přednesly některé náměty k dalšímu zkvalitnění plánování vojenskovědecké práce a dílčí připomínky k návrhu společného plánu na léta 1981—1985.

Představitel štábu Spojených ozbrojených sil ve svém vystoupení zhodnotil uplynulé období, ve kterém kromě jiného zdůraznil tyto závěry:

Do roku 1975 se vojenskovědecká práce organizovala zásadně v rámci jednotlivých spojeneckých armád. Tato skutečnost, jak ukázaly zkušenosti, nemohla zabezpečit efektivní řešení naléhavých úkolů a potřeb Spojených ozbrojených sil, a to i za situace, že vojenskovědecká práce přispívala ke zvýšení připravenosti jednotlivých spojeneckých armád v národním rámci.

Proto v souladu s rozhodnutím poradního politického výboru armád států Varšavské smlouvy přistoupil štáb Spojených ozbrojených sil ke koordinaci vojenskovědecké práce podle jednotného společného plánu vojenskovědecké práce. Přitom účast na vojenskovědecké práci se uskutečňuje na principu dobrovolnosti.

Společný plán vojenskovědecké práce na léta 1976—1980 obsahoval hlavní úkoly a potřeby praxe Spojených ozbrojených sil. Rozpracování vědeckých úkolů se zúčastnili důstojníci a generálové spojeneckých armád i štábu ozbrojených sil. Tím se podstatně zvýšila účast důstojníků a generálů na řešení aktuálních potřeb a problémů vojenské vědy.

Výsledky vojenskovědecké práce, podle názoru štábu Spojených ozbrojených sil, přispěly ke zvýšení bojové a mobilizační pohotovosti spojeneckých armád, ke zdokonalení přípravy velitelů, štábů a vojsk při vedení soudobého boje a operace, dále ke zdokonalení velení a řízení a v neposlední řadě i ke zvýšení úrovně ideově výchovné práce ve spojeneckých armádách.

Představitel štábu Spojených ozbrojených sil současně poukázal i na problémy a nedostatky, které se vyskytly ve vojenskovědecké práci.

Vojenskovědecká práce nepokryla řešení všech potřebných aktuálních potřeb Spojených ozbrojených sil. Celá řada otázek, nezbytných pro praxi vojsk, nebyla řešena.

Vyskytly se nedostatky i v efektivnosti, v kvalitě a včasnosti řešení vojenskovědeckých úkolů. Někdy se soustřeďovala pozornost i na řešení toho, co bylo již dříve rozpracováno.

Menší pozornost byla věnována otázkám zobecňování teoretických řešení a praktických zkušeností pro potřeby vojsk, pro praxi.

I přes tyto nedostatky — podle názoru štábu Spojených ozbrojených sil — přispěly úkoly vojenskovědecké práce v letech 1976—1980 ke zvýšení bojové a mobilizační pohotovosti Spojených ozbrojených sil.

Navrhovaný plán vojenskovědecké práce Spojených ozbrojených sil na léta 1981—1985 bere v úvahu klady i nedostatky plnění dosavadního plánu vojenskovědecké práce, aby jeho realizace efektivněji přispěla ke zvýšení připravenosti a bojové pohotovosti armád států Varšavské smlouvy.

K formování jednotných názorů generálů a důstojníků na otázky vojenské teorie a praxe budou se konat vojenskovědecké konference a bude vycházet Informační sborník štábu Spojených ozbrojených sil.

Na závěr představitel štábu Spojených ozbrojených sil zdůraznil, že doporučení přednesená k samotnému návrhu společného plánu vojenskovědecké práce na léta 1981—1985, štáb Spojených ozbrojených sil posoudí a rozpracuje. V dalším zašle společný plán vojenskovědecké práce k plnění jednotlivým GŠ (HŠ) spojeneckých armád.



Porada orgánů pro řízení vědy přispěla k tomu, že byl projednán jeden z hlavních podkladů pro zpracování plánů vědecké práce spojeneckých armád na léta 1981—1985. To umožňuje přikročit i v ČSLA k závěrečným pracím při zpracování návrhu 7. pětiletého plánu vědecké práce MNO.